

A Vörös Hadsereg toborzó-napja

A verbunkos vasárnap — Színésznők, színészek a Vörös Hadseregért — Tömeges jelentkezés a proletariátus gárdájába

Az első szép, tavaszi vasárnap, az első nap-sütés, verőfény, kacagás köszönlötte a mai vasárnapot: a Vörös Hadsereg toborzónapját. Mintha a táncoló napsugarak is csak azért vonzották volna ki a sötét házakból a verőfényes utcára, hogy belekerüljenek a lelkes, mámoros tömegbe, hogy átjárja minden idegszálukat a ma jelszava:

— *Be a Vörös Hadseregbe!*

Hatalmas tömeg hullámzott mindenütt az utcákon, tizezrekre menő publikuma volt a toborzó-produkcióknak s az eredmény, hogy — néhány századdal ismét erősebb a Vörös Hadsereg, mint tegnap volt.

A Lánchídfőnél

Délután két órakor indult el a menet a budai Lánchídfőtől. Már jóval előbb gyülekezni kezdett a tömeg, amely zugva, hatalmas erővel eltette folyton a proletárdiktatúrát és a Vörös Hadsereget. Mint valami óriási, apokaliptikus szörnyeteg kigyó-zott át a hidon a tömeg, melynek élén hatalmas lobogókat visznek a következő felirásokkal:

**Éljen a szociális
világforradalom!**

**Be a Vörös
Hadseregbe!**

A menetet a Vörös Hadsereg egy diszszázada nyitja meg, utánuk a nemzetközi ezred egy százada halad feszes, büszke léptekkel. Csupa virágdiszes, napbarnított, kemény fiú, akikre megnyugvással tekintet a proletariátus! A fehér ruhás lányok menete következik most, majd autón egy sereg színész, csupa kiváló név, büszkeségei szim-müvészetünknek: *Hettyei Aranka, Váradi Aranka, Góthné Kertész, Ella, Bajor Gizi, Beregi Oszkár, Góth Sándor, Körmendy Árpád, Fehér Artur*. Az autók után egy cigányzenekar következik, amely lelkesen huzza a *Marseillaise-t* és az *Internacioná-lét*, majd ismét egy automobil, *Fedák Sári*, amelyen a népszerű színésznő mellett *Papp János* és *Zerkowitz Béla* agitálnak lelkesen, jókedvvel. Muzsiká-szó is hallatszik Fedák autójáról: *Markovics Pista*, a *Royal-Orfeum* primása huzza a toborzó bandájával.

A Opera előtt

Mire az *Andrássy-utig* ér a tömeg, szinte már tengerré dagad. Hatalmas és megkapó látvány a kavargó fekete emberboly, amelyet pittereszk vörös színfoltok tarkítanak: a zászlók százai. Minden ablakból hangos éljennel és kendőlobogtatással üdvözlik a menetet, amely az Opera előtt áll meg. Az Opera lépcsőjéről *Körmendy Árpád* nagy hatást váltva ki, szavalja el a „Forradalom“ című verset, majd *Rabinovics József* elvtárs beszélt:

— A forradalmi orosz proletariátus — úgy-mond — üzenetet küld nektek: Álljatok őrt a kivívott forradalmi vívmányok mellett, legyetek előfutárjai a nyugati forradalomnak! Magyarország proletármunkássága kivívta a hatalmat! Akarjátok megtartani ezt a hatalmat, akarjátok-e, hogy ezen-tul ebben az országban csak az éljen nyugodtan, aki dolgozik? A burzsoázia lábaitok előtt fekszik. Ha azt akarjátok, hogy az elnyomók, a kizsákmányolók soha fel ne támadjanak, akkor nemcsak szavalni, de tettekkel cselekedni is kell. Fogjatok fegyvert munkástestvéreim! A nyugati proletariátusa felétek néz, kelet proletariátusa pedig várja, hogy vele együtt menjetek felszabadítani az egész világot. Ha azt akarjátok, hogy boldog legyen mindenki, aki dolgozik, ha a hatalom birto-kában akartok maradni, akkor még ez egyszer utoljára meg kell fogni a fegyvert. Nincs messze az idő, amikor az egész világ proletariátusa lerázza magáról zsarnokait. Éljen a nemzetközi világforradalom! Éljen a Vörös Hadsereg!

Az Oktogonnál

Mikor *Rabinovics* szavai után a lelkes éljenzés percek múltán lecsillapodott, tovább haladt a tömeg hangos énekszóval. Pár perc alatt a legnép-szerűbb pesti néma lett a Vörös Hadsereg tobor-zója:

Be, be, be, be, be, be, be,
Be, be, be, be, be, be, be

Be kell állni a Vörös Hadseregbe,
 Ne, ne, ne, ne, ne, ne, ne,
 Ne, ne, ne, ne, ne, ne, ne,
 Nesze pajtás, fogj fagyvert a kezédbe,
 Küldjünk minden hódítót a fenébe.
 Ugy kergessük ki komám,
 Hogy bejutni ezután
 Ne juthasson még egyszer az eszébe!

Az Oktogonnál volt a következő stáció. A hatalmas téren egy lányomnyi hely nem maradt üresen, még a gázkandellábreken is mint a szőlőfürtök lógtak az emberek. *Pogány József* külügyi és *Szabados Sándor* közoktatási népbiztosok érkeztek ide elsőnek autóikon, majd a katonazenekar, amely félkörbe felállva, az Internacionálét játszotta el. Kalaplevéve, ünnepi áhítattal hallgatta végig a tömeg az új himnuszot, amelynek elhangzása után mányosan éltetik az emberek a proletárdiktaturát és a Vörös Hadsereget.

A Köröndön

A Köröndön *Bajor Gizi* elszavaltta *Somlyó Zoltán* „Bölcsődalát”, melynek refrénjét: „Eljött a te időd fiam” lelkes éljenzéssel és tapsai fogadta a tömeg. Mig a művész nő szavalt, néhány száz lépéssel távolabb a budapesti cigányzenészek egyesített zenekara játszotta a Rákóczi-indulót. *Pajor Rudolf* intézett ezután beszédet a néphez, melyben utalt arra, hogy a Vörös Hadsereg adja meg a proletárdiktaturának az erőt és hatalmat ahhoz, hogy szembeszálljon az imperialisztikus politikával. Ennek a Vörös Hadseregnek a megteremtése eredményezte azt, hogy az entente elküldte egyik tábornokát azért, hogy velünk a békéről tárgyaljon. A nagyhatású beszéd után a menet újra megindult, végighaladt a pompás villák között, amelyek ablakaiból az odatelepített proletárok éljenztek és ünnepelték a toborzó-felvonulást.

A millenniumi emlékoszlopnál

A Lánchíd budai oldalán még csak gyülekezett a tömeg, a hídon még zászlók alatt, virágos kocsikon, autókon ömölt a népek ezre a menethez, amikor a felvonulás végénél, a millenniumi emlékoszlopnál már hatalmas tömeggé sorakoztak a várakozók. Katonák szalagos sapkákban, asszonyok ünnepi öltözetben, gyerekek apró piros zászlókkal már két óra tájon, amikor a felvonulók tömege még a Fürdő-utcánál tartott, már ellepték az emlékmű előtti emelvény környékét, százava! kapaszkodtak fel a ledöntött Habsburg-emlék helyére, előzönlítették az Árpád-szobor talapzatát, sőt a merészebbek vörös zászlót tüztek a szobor vaskezeibe. Akadtak kíváncsiak, akik a Mücsarnok tetjére kapaszkodtak, úgy hogy négy óra tájon, mikor a felvonulás megérkezett, már csak nehezen lehetett helyhez jutni. Asszonyok és férfiak ültek a házak erkélyein, ember ember mellett a Mücsarnok tetjén. A Millennium-tér, az Andrásy-ut torkolata és az Aréna-ut egyetlen éljenző, kaszapot- és kendőtöbögő emberáradat. Félőt után a Martinovics-Színház színpada körül játszani kezd a zenekar, majd a budapesti egyesített dalárda énekelt el a proletárok indulóját. *Pogány József* népbiztos lépett ezután a dobogóra. Leirhatatlan lelkesedéssel fogadta a tömeg. *Pogány* nagy beszédében többek között ezeket mondotta:

— Mi nem akarunk háborút, de nekimegyünk a háborúnak is, ha ránk kényszerítik. Ime, milyen más hangon beszél az entente most, amikor tudja, hogy a proletárdiktatúra nem hajlandó szolgálja módon teljesíteni az entente-imperializmus minden parancsát. Azt akarjuk, hogy a magyarországi proletárság ne legyen kiszákmányított szolgálja az entente-országok kapitalistáinak. Ha pedig ezt akarjuk, akkor hatalmas proletársereggel kell rendelkezniünk. Mi nem akarunk háborút, de ha ránk kényszerítik, akkor nem fogunk meghátrálni.

— Ez a mi háborunk nem a világháború folytatása lesz, nem a burzsoá-kormányok szolgálatában áll és nem a proletárhadseregek egymást öldöklését, hanem az osztályharcnak hátráinkon túl való kivívását fogja jelenteni. Nem a népek egymással szemben való háborúját, hanem a magyarországi proletárság háborúját az entente-országok kapitalistáival szemben. Ebben a háborúban nekünk nemcsak az oroszországi tanácsköztársaság a szövetségeseink, hanem felki és reméljük, rövidesen fizikai szövetségben fog állani velünk valamennyi entente-ország valamennyi proletárja is.

Pogány beszédét percekig élienzte a tömeg. Ezután került sor a műsorra. *Zsoldos Andor*, *Hetyey Aranka*, *Góth Sándor*, *Kertész Ella*, *Fehér Arthur*, *Várady Aranka*, *Fedák Sári*, *Beregi Oszkár*, *Paulay Erzsébet* és *Ady*-veseket szavaltak és énekelték. A Martinovics-Színházban *Ady Endre*-nek egy kis darabját játszották.

A közönség minden számot frenetikus tapsal fogadott, minden művészt hosszasan ünnepelt. Az ünnep zárószámaul *Pór Ernő*, majd *Szamuely Tibor* mondottak lelkes beszédet. *Szamuely* szép

záróbeszédében a következőket mondta:

— Üdvözlöm a diadalmas vörös hadsereget.

Nekünk utolsó csepp vépünköt is fel kell áldoznunk, hogy felszabadítsuk a világ proletárjait. Az eszme terjed, mint a termékenyítő tűz. Oroszország, Bajorország, Besszarábia már mellettünk áll, el fog az idő jönni, mikor a többi sötét országokba is megérkezik a világosság. Hogy ezt elérhessük, mindenkinek a nemzetközi vörös hadseregben a helye, amely meg fogja váltani a világ proletárjait. Éljen a diadalmas proletárforradalom!

Szamuely ünnepése után az új Internacionále és a Marseillaise hangjai mellett oszlott szét a tömeg a Liget tavaszi útjain.

Toborzás a football-pályán

A magyar-osztrák válogatott labdarugómérkőzésen, amely az Üllői-úti pályán folyt le, szintén toborzás volt a Vörös Hadsereg részére. Megjelent a sporttelepen *Bokányi Dezső* népjóléti népbiztos elvtárs, továbbá *Vincze Sándor*, *Biró Dezső* és *Horti Ernő* elvtársak, akik rendkívül lelkes beszédeket intéztek a közönséghez. Ecsetelték a változott politikai és társadalmi helyzetet, továbbá magyarázták a Vörös Hadsereg szükségességét és fontosságát. Az elvtársak beszédeit zajosan megtapsolták és sok fiatal ember rögtön be is iratkozott proletárkatonának.

Kikiáltották a bajor tanácsköztársaságot

A müncheni munkások és katonák a tanácsköztársaság mellett

Bécs, április 6. A *Neue Freie Presse*-nek jelentik Münchenből: A mai nap és este nyugodtan és minden esemény nélkül mult el Münchenben. A proletárok este minden nagyobb helyiségben gyűlést tartottak, a katonák a Löwenbräu termében.

Valamennyi gyűlésen követelték a szocialista és kommunista tanácsköztársaság kikiáltását. A tanácskormány vezetője valószínűen *Lewin* kommunista vezér lesz.

„Kezet nyújtunk orosz és magyar testvéreinknek”

München, április 6. Tegnap a proletariátus monstregyűlésén *Unterleitner* független szocialista miniszter a következőket mondta: A világháborút a leghatalmasabb osztályharc követte, aminőt csak a világtörténelem fejt meg. A harcnak azonban még nincs vége. Még mindig munkában vannak oly erők, amelyek azt hiszik, hogy a forradalmi munkásságot el lehet nyomni. Most a tanácsköztársaságnak kell jönnie. Mától fogva ne legyenek pártok, csak egységes proletariátus legyen. (Élénk tetszés.) Bajorország ismét nagy mozgalomhoz adja meg a lökést és elől fog járni Németországban az egész proletariátus egyesítésében. Bajorország minden városában örömmel üdvözlök a tanácsköztársaságot. Kezet nyújtunk orosz és magyar testvéreinknek. (Tetszés.) De elvárjuk, hogy franciaországi, angolai, olaszországi és amerikai testvéreink is csatlakozni fognak. Ha ez megtörténik, a szocializmus diadalt aratott. Nosket, *Scheidemann*t és társait el fogjuk sópörni, mint II. Vilmost és III. Lajost.

Megalakult a bajor tanácsköztársaság

Bécs, április 6. Több lap közli a *Telegraphen-compagnie* nyomán a Reuter-ügynökségnek azt a londoni jelentését, hogy a Spaaban időző *Erzberger* birodalmi miniszter szikratáviratot kapott, amely szerint Münchenben már ki is kiáltották a tanácsköztársaságot.

Berlinben általános sztrájk készül

Berlin, április 6. A *Vorwaerts* írja, hogy ismét hangulatot akarnak csinálni a tanácskongresszus összeülése napján, április 8-án kezdődő általános sztrájkra. Az izgatást olyan titokban folytatják, hogy a munkásoknak csak bizonyos része tud róla. Ezek remélik, hogy a munkásokat ismét belevihetik az általános sztrájkba.

A berlini munkástanácsok a kormány mellett

Berlin, április 6. A nagyberlini munkástanácsok és kommunista tanácsok tegnapi gyűlésén meglehetősen nyugodt vita után elfogadták a kommunistáknak az új indítványát, hogy a nagygyűlés jelezze ki legnagyobb megvetését azok iránt, akik belépnek valamely önkéntes csapatba. A gyűlés